

PŘEDMLUVA

Cílem publikace „Základní principy a postupy v účetnictví“ je poskytnout čtenářům komplexní pohled na problematiku účetnictví z hlediska zákona o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb. a Českých účetních standardů pro podnikatele. Předkládaná publikace se nesnaží pouze o strohý popis účetních metod, zásad, principů a postupů, ale i o vysvětlení jejich obsahu, vypovídací schopnosti účetních výkazů i celého účetního systému. Účetnictví jako celek totiž v praxi neznamená pouhé zaúčtování účetních případů na správné účty a správné strany účtů, ale především pochopení vzájemných vazeb a dopadů hospodářských operací do celého účetního systému.

Publikace je rozdělena do 10 kapitol. První kapitola zahrnuje úvod do účetnictví, objasňuje, kdo má povinnost vést účetnictví, jaké je členění účetních jednotek dle jednotlivých kategorií, jaká je používaná účetní legislativa, druhy účtů a principy účtování na nich, obecně uznávané účetní zásady, ale i informace o daňové evidenci pro zajištění komplexnosti a přehlednosti. Druhá kapitola věnuje pozornost majetku podniku a jeho zdrojům, členění aktiv a pasiv. Třetí až sedmá kapitola se zaměřují na aktiva a pasiva vykazovaná v rozvaze, jejich členění, způsoby účtování i vykazování. Konkrétně ve třetí kapitole jsou diskutována stálá aktiva v členění na dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek. Jsou zde uvedeny způsoby účtování, oceňování, pořizování, odpisování i vyřazování dlouhodobého majetku. Čtvrtá kapitola se zabývá zásobami se zaměřením na materiál, nedokončenou výrobu, polotovary vlastní výroby, výrobky a zboží. Pátá kapitola zahrnuje krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím. Šestá kapitola tvoří významnou část celé publikace a zaměřuje se na zúčtovací vztahy. Jsou zde popsány jak pohledávky, tak i závazky, a to jak vznikající v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů, tak vůči zaměstnancům, společníkům i vůči finančnímu úřadu z titulu pohledávek a závazků vyplývajících z daňové povinnosti. Podstatná část je věnována způsobům výpočtu DPH a jejího účtování a mzdové oblasti. V sedmé kapitole jsou pak popsány vlastní a cizí zdroje a vybrané způsoby účtování u obchodních korporací. Kapitola osm pojednává o nákladech a výnosech, jejich dopadu do výsledku hospodaření i do výkazu zisku a ztráty. V deváté kapitole jsou přiblíženy uzávěrkové operace, tedy úkony, které účetní jednotka musí provést před vlastním uzavřením jednotlivých účtů a celého účetnictví na konci účetního období. Desátá kapitola popisuje vlastní účetní závěrku, tj. sestavování účetních výkazů rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha v účetní závěrce, včetně výkazu cash flow a přehledu o změnách vlastního kapitálu. Okrajově je pak zmíněna konsolidovaná účetní závěrka. Obecný výklad jednotlivých témat doplňují řešené příklady, které by měly usnadnit lepší pochopení konkrétní problematiky.

Publikace je následně doplněna o přílohy, jež vyplývají z vyhlášky č. 500/2002 Sb. Jedná se o směrnou účtovou osnovu, seznam služeb a zboží podléhajících jednotlivým

sazbám DPH a uspořádání a označování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty, a to jak v druhovém, tak i účelovém členění.

Přála bych si, aby tato publikace svým zaměřením pomohla čtenářům přiblížit problematiku vedení účetnictví i vzájemných vazeb a dopadů do účetních výkazů.

V Českých Budějovicích dne 7. prosince 2020

Ing. Miroslava Vlčková, Ph.D.
autorka